

Pestprotocol van basisschool Olof Palme juli 2016

Basisschool Olof Palme biedt voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige omgeving. Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag en concrete maatregelen neemt bij voorkomend pestgedrag.

Wat is de inhoud van dit protocol?

Het pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordigers van de school en de ouders, waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en dit volgens een vooraf bepaalde strategie gaat aanpakken.

- 1.** Als pesten en pestgedrag plaatsvinden, ervaren we dat als een probleem op onze school, zowel voor de kinderen - de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen - als de leerkrachten en de ouders.
- 2.** De school verricht inspanning om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat, waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en derhalve niet wordt geaccepteerd. Zie "preventieve maatregelen".
- 3.** Leerkrachten en personeel van de TSO moeten alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en (overblijf-)ouders duidelijk stelling nemen en actie ondernemen tegen dit gedrag. De eindverantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten en de directie.
- 4.** Wanneer pesten optreedt, voert de school de vastgestelde procedure uit. Zie bijlage.
- 5.** Dit pestprotocol wordt door het hele team, oudervertegenwoordiging en MR onderschreven en ook aan alle ouders ter inzage aangeboden.
- 6.** Dit pestprotocol wordt jaarlijks geëvalueerd in het verslag van het Zorgteam en waar nodig bijgesteld.

Om welke protocollaire maatregelen gaat het?

Preventieve maatregelen:

1. Aan het begin van het schooljaar bespreekt de leerkracht met de leerlingen de algemene afspraken en de regels van de school in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school. Vanaf groep 3 t/m 8 worden de regels van het pestprotocol expliciet besproken.
2. Aan het begin van elk schooljaar maakt de leerkracht met de leerlingen groepsregels. Die regels zijn gebaseerd op de schoolregels en gericht op normen, waarden en respect voor jezelf en elkaar. De leerkrachten besteden elke maand bewust aandacht aan die regels.
3. Indien de leerkracht aanleiding daartoe ziet, besteedt deze expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek.
4. Op onze school zijn er drie aandachtsfunctionarissen sociale veiligheid (ASV). Vanuit elke bouw één. In de schoolkalender staan deze ASV's vernoemd.
5. Wij werken op onze school met de methodes "Relaties en Seksualiteit" en "Kleur". De lessen worden ingeroosterd binnen het jaarplan.
6. We doen elk jaar mee aan de 'Week tegen pesten', 'Week van de mediawijsheid', 'Mediamasters' en "anti-pestdag" en we spelen in op actualiteiten.
7. De leerkrachten surveilleren 10 minuten voor schooltijd buiten en tijdens de pauzes.
8. Twee keer per jaar wordt de klimaatschaal afgenomen en 1 keer per jaar de SIGA-lijst. Dit zijn instrumenten om het sociaal-emotionele welbevinden van de kinderen te toetsen. Ook wordt elke twee jaar de WMKPO Sociale Veiligheid afgenomen. Dit is een vragenlijst voor leerlingen, ouders en leerkrachten om de sociale veiligheid te meten.
9. Zorgleerlingen worden in bouwvergaderingen besproken.

Repressieve maatregelen.

1. Indien er sprake is van pestgedrag op de speelplaats van de school, wordt er tijdens de pauze extra gesurveilleerd door de leerkrachten. De ASV en/of directie bepaalt in overleg met de betrokken leerkracht(en) of er aanleiding is om deze maatregel in te voeren en ook op welke speelplaats extra gesurveilleerd wordt. De TSO wordt zo nodig ingelicht.
2. Indien er sprake is van kleine incidenten betreffende pestgedrag, wordt dat gemeld bij de ASV. Er volgt een gesprek tussen de betrokken kinderen en de eigen leerkracht. In overleg met de eigen leerkracht kan de ASV dit gesprek bijwonen. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt regelmatig herhaald. Verslagen van deze gesprekken worden door de leerkracht/ ASV in een digitaal dossier bewaard. De leerkracht en/of ASV stelt de ouders op de hoogte. Vooraf kan de leerkracht gebruik maken van een ABC-formulier, zoals we in ons stappenplan "ongewenst gedrag" hebben vastgelegd.
3. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag, dan treedt de 'No Blame' procedure in werking. Er volgt een gesprek met het gepeste kind. De ouders van dit kind worden op de hoogte gebracht. Het plan van aanpak wordt met betrokkenen besproken.

No Blame

Er wordt er een groepje helpers (supportgroep) geformeerd in overleg met het gepeste kind en de ASV. Dit groepje bestaat uit 6 tot 8 leerlingen. Naast de pesters en de assistenten zitten er ook leiders, verdedigers en buitenstaanders in. De pester wordt niet apart vermeld in de groep. Soms is het noodzakelijk om de klas op de hoogte te stellen van de supportgroep, afhankelijk van de ernst van de situatie. Ouders van de leerlingen die in de supportgroep zitten, worden op de hoogte gesteld via een algemene brief (zie brief in protocol). Na een week volgt een evaluatiegesprek met het gepeste kind en de supportgroep. De leerlingen van de supportgroep zitten tijdens de gesprekken niet bij het gepeste kind. De directie wordt op de hoogte gesteld. Na een week volgt er (weer) een evaluatiegesprek. Zo nodig wordt er gekeken of de supportgroep opgeheven kan worden. Ouders van het gepeste kind worden op de hoogte gebracht.

4. Indien het probleem zich toch blijft herhalen, meldt de leerkracht / ASV dit gedrag bij de directie van de school. Er volgen gesprekken met de ouders en leerlingen, waarna er een contract wordt opgesteld door de ASV, directie, of eigen leerkracht Dit contract wordt wekelijks met de leerlingen besproken. De kinderen worden extra geobserveerd door de leerkracht en ASV.
5. Indien het gedrag niet verbetert, kan er een verwijzing plaatsvinden naar het externe maatschappelijk zorgsysteem.
6. Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert en/of de ouders van het kind onvoldoende meewerken om het probleem aan te pakken, kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen als: *'het isoleren van de pester of een tijdelijke uitsluiting van het bezoeken van de lessen van de school met een maximum van drie dagen als omschreven in de schoolgids en het schoolveiligheidsplan onder 'schorsen en verwijderen'*

De concrete pedagogische invulling als handvat van het pestprotocol:

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Wel is het belangrijk om in zaken als pestgedrag duidelijk te monitoren hoe het verloop van een casus wordt behandeld. Onderstaande tekst geeft concrete invullingen en handreikingen in het pedagogisch handelen vanuit de professionele schoolomgeving.

Hulp aan het gepeste kind:

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind staat alleen en is slachtoffer en heeft recht op professionele zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen centraal. Dit gebeurt door:

- Gesprekken met de eigen leerkracht.
- In onze school hangen 3 brievenbussen, die wekelijks worden gecontroleerd. Elk kind mag daar een briefje in stoppen over pesten. Hier volgt altijd een gesprek over door de eigen leerkracht of aandachtsfunctionaris (ASV).
- Vanaf schooljaar 2016 - 2017 hanteren we de methode 'No Blame'. We gaan dan een supportgroep opstellen voor gepeste leerlingen.
- Gesprekken met de aandachtsfunctionaris. Bij het monitoren van ontwikkelingen is het van belang naast incidentele momenten ook vaste gespreksmomenten in te bouwen. Hierin wordt het kind gevraagd naar de huidige situatie. Het doel is tweeledig: zowel het signaleren van nieuwe prikkels als het verwerken van de eerdere ervaringen.

Hulp aan de pester:

De pester heeft in ons pedagogisch klimaat ook recht op hulp. Deze leerling is blijkbaar 'even' niet in staat om op een gewenste wijze met anderen om te gaan en heeft daar onze professionele hulp bij nodig. Die hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

- De pester neemt deel aan de supportgroep 'No Blame'; de pester heeft de kans om het goed te maken.
- Een gesprek vanuit het protocol waarin duidelijk zal worden aangegeven welk gedrag de school niet accepteert. Dit gesprek wordt gevoerd als een slecht-nieuwsgesprek. Er wordt een schriftelijk verslagje van gemaakt door de leerkracht of ASV. Een duidelijke afspraak voor een vervolgggesprek op termijn, ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen, indien het pestgedrag toch weer voorkomt.
- Pestgedrag wordt binnen het team van de school en bij de TSO gemeld, zodat al het personeel alert kan reageren.
- De ouders van zowel de pester als het gepeste kind worden geïnformeerd.
- Er zijn mogelijkheden om trainingen te volgen, te werken aan zelfvertrouwen en te leren bewegen in een sociale context.

Middengroep

De middengroep wordt op deze manier ook verantwoordelijk gemaakt voor het stoppen van pesten. Ook krijgt deze zo het gevoel dat ze iets kan betekenen: je bent niet verantwoordelijk voor het pesten, je bent wel verantwoordelijk dat het stopt.

Wij verwachten van ouders een open houding, die er op gericht is om alle kinderen op een fijne manier naar school te kunnen laten gaan. Ouders en school moeten oplossingsgericht te werk gaan. Ouders moeten zich gehoord voelen. Wanneer ze een vermoeden van pesten bij/ door hun eigen kind hebben, vragen wij ze om dit bij de leerkracht te melden. Aan de andere kant mogen ouders van de school verwachten dat er een korte lijn is op het gebied van pesten. Ouders moeten op de hoogte gesteld worden door de leerkracht of aandachtsfunctionaris. Wanneer hun kind deelneemt aan de supportgroep, krijgen ouders hier een brief over.

**De belangrijkste regel van het pesten luidt:
Word je gepest, praat er dan thuis en op school over.
Je mag het niet geheim houden!**

De 10 regels om pesten te voorkomen:

Heb respect voor iedereen.
Accepteer de ander zoals hij/zij is.
Je bent niet stoer als je pest. Pesten is geen spelletje.
Sluit niemand buiten.
Lach of scheld elkaar niet uit.
Help iemand die gepest wordt.
Praat niet óver, maar mét elkaar.
Samen spelen is fijn.
Praat er met iemand over als je gepest wordt

Cyberpesten

**Dit gebeurt buiten schooltijd, maar komt via de kinderen toch de school binnen.
Ouders en de school zijn samen verantwoordelijk om dit op te lossen.
Binnen de poorten van de school is het verboden voor leerlingen om zonder toestemming gebruik te maken van hun telefoon. De telefoon dient ingeleverd te worden bij de leerkracht aan het begin van een dagdeel. Wanneer dit niet gebeurt, moet de telefoon bij de directie gelegd worden. Daar zal de leerling een gesprek krijgen.**

Preventie thuis:

Installeer Meldknop.nl. Als je de meldknop hebt geïnstalleerd staat die tijdens het internetten altijd in beeld. Met een klik op de meldknop krijg je informatie, hulp en advies bij internetproblemen.

1. Laat kinderen berichten van pesters of onbekende personen niet openen.
2. Laat uw kind niet reageren op pestberichten.
3. U kunt contact opnemen met de ouders van de pester. Wij gaan er vanuit dat ouders inzien dat dit een gezamenlijk probleem is dat moet stoppen.
4. Als blijkt dat de afzender van de vervelende berichten op dezelfde school zit als uw kind, neem dan contact op met de leerkracht nadat u de ouders hebt gesproken en u denkt dat een gezamenlijke aanpak nodig is.

5. Als het pesten doorgaat, is het raadzaam om het e-mail adres of het telefoonnummer van uw kind te wijzigen.
6. Pestberichten kunnen zo nodig opgeslagen worden als bewijsmateriaal.
7. U kunt het e-mailprogramma zo instellen dat de berichten van bepaalde afzenders in uw eigen map komen, zodat uw kind ze niet hoeft te lezen.
8. Als het pesten zeer ernstige vormen aanneemt - ondanks alles wat u er aan gedaan heeft – adviseert de school u om contact op te nemen met de politie.

Op onze school nemen wij pesten via sociale media zeer serieus. Er volgt een gesprek met het gepeste kind en de pester. Leerlingen krijgen de kans om het thuis te vertellen. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek of gemaild/ gebeld. Het gepeste kind en de pester krijgen een contract en er volgen wekelijks gesprekken met de leerkracht of de ASV. Wij stellen het op prijs wanneer de problematische teksten, die via mail of andere sociale media binnenkomen, worden geprint. We weten dan beter waar we over praten. Laster via sociale media wordt ook aangepakt. Sociale media bevinden zich thuis, maar komen vaak noodgedwongen de school binnen. Er volgt een leergesprek en n.a.v. de ernst wordt er een passende straf op gezet. Dit kunnen excuses zijn.

Leerlingen maken fouten, daar leren ze van. De school en/ de ouders begeleiden de kinderen in oplossen of goedmaken van hun fouten.

Er is een protocol over sociale media en het computergebruik op school.

No Blame: brief aan ouders supportgroep

Beste ouder/verzorger van.....

Zoals u wellicht weet of hebt gelezen in de schoolgids, werken wij met de 'No Blame'-methode bij pestgedrag. Hierbij wordt uitgegaan van een oplossingsgerichte aanpak. Er wordt nooit een schuldige aangewezen, maar er wordt steun geboden aan de leerling met een pestprobleem.

De supportgroep (max. 8 kinderen) bestaat uit kinderen die vanuit verschillende invalshoeken meedoen. Deze is niet altijd groepsgebonden. De aandachtsfunctionaris is begeleider van deze groep voor de duur van maximaal twee weken. Een week na het eerste gesprek komt de groep bij elkaar om te evalueren en indien nodig vervolgspraken te maken.

Op dit moment is er sprake van een pestprobleem. Uw kind is niet het gepeste kind, maar wordt uitgenodigd voor de supportgroep.

Uw kind zit in groep .....

Aandachtsfunctionaris: Ingeborg Bunnik / Gerty van Son / Miriam Jongeling

Periode:.....

Graag voorzien van uw handtekening retour bij de groepsleerkracht.

Handtekening ouder/verzorger: .....

Datum:.....

Bs. Olof Palme
Aziëlaan 49
5152 JB Drunen
tel: 0416 – 320082
mail: info@olof-palme.nl